

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

(ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА)

МОДУЛ „ПИСМЕНО ОБЩУВАНЕ“

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА НА МОДУЛА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – **„Устно общуване“**, **„Писмено общуване“**, **„Език чрез литература“**, **„Култура и межкултурно общуване“**, които представляват единно цяло. Тази програма представя профилираната подготовка по английски език за ученици от XI и XII клас, които след интензивно обучение в VIII клас в края на XII клас - ПП постигат равнище B2-C1 по Общата европейска езикова рамка.

Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на дванадесети клас ПП в съответствие с Държавните образователни стандарти за културно-образователна област „Чужди езици“. В модулите **„Устно общуване“**, **„Писмено общуване“**, **„Език чрез литература“** се посочват очакваните резултати по всяко едно от четирите умения – слушане, четене, говорене и писане, заложили в програмата. За модул **„Култура и межкултурно общуване“** се посочват очаквани резултати по компетентности.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речевни дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва цикличната прогресия на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасяща се както за всеки следващ клас, така и за целия етап на обучение.

Модулното обучение в единадесети и дванадесети клас по английски език дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ТЕМИ

Тематични области	Очаквани резултати по области на компетентност	Нови понятия
	Писмено общуване - четене и писане	
<p><u>XI клас</u></p> <p>I. Човекът в съвременния свят</p> <p>1. Държава и институции. Гражданско общество</p> <p>2. Социална ангажираност - неправителствени организации и доброволчество</p> <p>II. Човек и наука</p> <p>1. Земя и космос. Овладяване на космоса - реалност и фантастика</p> <p>2. Обществени науки – перспективи и постижения</p>	<p>ЧЕТЕНЕ</p> <p>Ученикът умее:</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира без речник основната идея на дълги текстове на познати теми от различни области, стилове и жанрове, като извлича значението на думите/фразите от контекста; да разбира (при необходимост с помощта на речник) подробната информация в текстове от различни области, стилове и жанрове, като следи логиката на текста и текстовата свързаност; да интерпретира текстове от различни области стилове и жанрове и да извлича от тях необходимата експлицитна и имплицитна информация; да разбира сложни конструкции, често употребявани идиоматични и разговорни изрази, да разпознава по контекста разнообразни стилистични похвати; да търси, намира и ползва творчески информация в интернет среда; да осмисля информацията в текстовете, като се 	<p>ГРАМАТИКА</p> <p><i>Придобитите граматични знания се разширяват и задълбочават, като се акцентира върху трудностите на английската граматична система и се обръща внимание на взаимовръзката между форма и съдържание, морфосинтаксис и семантика. Въвеждат се знания за организация на дискурса.</i></p> <p>I. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>Глагол</p> <p>Действия, свързани с настоящия момент (Present Tenses)</p> <p>Действия, свързани с минал момент (Past Tenses, Present Perfect, Future in the Past)</p> <p>Действия, свързани с бъдещ момент (Future Tenses, Present Simple and Progressive Tenses, to be going+inf.)</p>

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

<p>ХII клас</p> <p>III. Медии и информация</p> <p>1. Езикът на медиите</p>	<p>опира на общите си знания, култура и опит.</p> <p>ПИСАНЕ Ученикът умее:</p> <ul style="list-style-type: none"> да създава собствен логически свързан и структуриран текст (писмо, есе, доклад, резюме, анализ и др.) по даден проблем, с ясно формулирана теза, съобразен с граматичните и правописните норми на езика, като използва специфични за стила и жанра изразни средства; да аргументира позицията си с убедителни доказателства и подходящ илюстративен материал (таблици, статистики, схеми, графики, цитати); да ползва различни речници и справочна литература; да прилага техническите изисквания за графично оформяне на текст; да води записки по теми от изучаваните тематични области. <hr/> <p>ЧЕТЕНЕ Ученикът умее:</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира без речник основната идея на дълги текстове на познати теми от различни области, стилове и жанрове, като извлича значението на думите / фразите от контекста; 	<p>Страдателен залог върху подлога на подчинено допълнително изречение – subject-raising (<i>He is said to...</i>)</p> <p>Употреба на инфинитив: извършител на действието, изразено чрез инфинитив (<i>I want him / us / them etc. to do sth.</i>)</p> <p>Употреба на герундий: извършител на действието, изразено чрез герундий (<i>I dislike your / his / their etc. doing sth.; I saw him / you / them etc. doing sth.</i>)</p> <p>Subjunctive и заместители на Subjunctive</p> <p>Съществително име</p> <p>Род на съществителното име: олицетворяване на животни, предмети и абстрактни понятия в художествената литература</p> <p>II. СИНТАКСИС</p> <p>Заместване на глагол с <i>do</i></p> <p>Използване на скъсен инфинитив (<i>I don't want to.</i>)</p> <p>Елипса (изпускане на части от изречението)</p> <p>Емфатично <i>do</i> (<i>I do believe him.</i>)</p>
---	---	--

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

2. Силата на словото

IV. Личност и общество

1. Идентичност и ценности

2. Историческа памет и приемственост

- да осъзнава логиката на текста, текстовата свързаност и текстовите връзки и да разбира подробната информация в текстове от различни области, стилове и жанрове;
- да интерпретира текстове от различни области стилове и жанрове и да извлича от тях необходимата експлицитна и имплицитна информация;
- да разбира сложни конструкции, често употребявани идиоматични и разговорни изрази, да разпознава разнообразни стилистични похвати и да ги тълкува правилно в рамките на контекста;
- да търси, намира и ползва творчески информация в интернет среда;
- да осмисля информацията в текстовете, като се опира на общите си знания, култура и опит.

ПИСАНЕ

Ученикът умее:

- да създава собствен логически свързан и структуриран текст (писмо, есе, доклад, резюме, анализ и др.) по даден проблем, с ясно формулирана теза, съобразен с граматичните и правописни норми на езика, като използва специфични за стила и жанра изразни средства;
- да аргументира позицията си с убедителни доказателства и подходящ илюстративен материал (таблици, статистики, схеми, графики, цитати);

ЛЕКСИКА

Лексикалният минимум включва основни лексикални единици, необходими за самостоятелно ползване на езика по предвидените от програмата тематични области.

Изучената лексика се активизира и систематизира и се разширяват знанията за нейната уместна употреба. Обогатяват се лексикалните полета, свързани с теми, изучавани на предишните етапи на обучението по английски език. Обръща се внимание на съчетаемостта на думите – фразови глаголи, колокации, идиоми, стилистични фигури.

Лексикалните единици се организират в синонимни гнезда, като се отчита употребата им в различни езикови регистри (книжен, разговорен, жаргонен), характерни за социокултурните сфери на общуване, както и в различните функционални стилове (художествен, административно-делови, научен, публицистичен, разговорен).

Въвежда се неспециализирана основна терминология от области, свързани с предвидените от програмата теми:

- държавно устройство

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

- да ползва различни речници и справочна литература;
- да прилага техническите изисквания за графично оформяне на текст;
- да води записки по теми от изучаваните тематични области и да предава информацията точно и много близко до оригинала.

- законност и право
- общественно-политически живот
- религия, митология
- обществени науки
- икономически науки
- природни науки
- космология
- изкуство и култура
- средства за масова информация и комуникация

Лексикалният минимум включва езикови средства за осъществяване на речеви актове на различни стилистични равнища (официално и разговорно), например: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, пожелания за празници, поздравления, предложения, описание, съпоставителна характеристика, планиране на съвместна дейност, разказване, изразяване на аргументирано мнение, преценка и изводи и др.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА

Годишен брой часове за изучаване на модула в 11. клас - 36 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в 12. клас – 31 часа

Допълнителни уточнения за конкретния модул:

Препоръчва се да се работи с автори и текстове от модулите „Език чрез литература“ и „Култура и межкултурно общуване“. Една урочна единица да бъде с продължителност два учебни часа - последователни или групирани в блок. Препоръчва се работа в онлайн режим.

Препоръчително разпределение на часовете:

	11 клас	12 клас	
За нови знания	до 12 часа	до 10 часа	30%
За упражнения и практически дейности	до 16 часа	до 14 часа	40%
За преговор	до 4 часа	до 4 часа	15%
За контрол и оценка	до 4 часа	до 4 часа	15%

ОЦЕНЯВАНЕ

Съотношение при формиране на срочна и годишна оценка:

Устни изпитвания и участие в работа в клас	50%
Писмени и домашни работи, и проекти	30%
Контролни и класни работи	20%

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще

Европейски социален фонд

Избираеми модули:

1. Учебен театър.
2. Преводаческа работилница.
3. Екскурзоводство.
4. Официална кореспонденция.
5. Езикът в песента.
6. Чужд език за професионални цели.
7. Дискусионно студио.

ДЕЙНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

ЧУЖДИЯТ ЕЗИК КАТО СРЕДСТВО ЗА КОМУНИКАЦИЯ

Профилираното обучение по английски език цели:

- да доразвие и обогати езиковата, социокултурната и стратегическата компетентност на ученика като компоненти на комуникативната компетентност на английски език;
- да изгради у ученика умения за пълноценно и адекватно общуване на английски език (разбиране при слушане и четене, изразяване в писмена и устна форма, общуване без особени затруднения), но и за обучение на английски език;
- да изгражда положително отношение към изучаването на английския език и англогезичната култура;
- да спомогне за осъзнаване на необходимостта от владенето на чужд език като фактор за интелектуалното израстване на учениците.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативна компетентност с акцент върху практическата насоченост на английския език;
- формиране на ценностната система на личността в интелектуален, нравствен, естетически, социален, междуличностен и поведенчески план и развиване на умения за общуване, творчески способности, независимо мислене, самостоятелно вземане на решения и поемане на отговорности.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО ФРЕНСКИ ЕЗИК

Профилираното обучение по английски език в единадесети и дванадесети клас е ориентирано към цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения и следва следните принципи и подходи:

- организацията на материала е от лесно към трудно, от изучено към ново;
- четирите модула в профилираната подготовка са взаимно свързани и интегрирани и трябва да се разглеждат като единно цяло;
- четирите езикови умения се развиват и усъвършенстват равнопоставено и интегрирано;
- родният език се използва при крайна необходимост;
- комуникативните умения постепенно се усъвършенстват чрез разнообразяване на ситуациите и прилагане на интерактивни методи на обучение;
- ученикът се поставя в условия да съпоставя, да сравнява, да открива съвпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения;
- създават се асоциативни връзки с усвоените вече знания и с придобитите умения за учене;
- социокултурната информация за англоезичните страни е база за сравнение с българската култура и цели изграждане на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на съзнание за национална идентичност.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ВЪВЕЖДАНЕТО НА НОВИ ЗНАНИЯ

При въвеждането на нови знания следва да се спазват следните изисквания:

- новият материал се въвежда в съпоставка с вече изучения, включва се в дейностите на учениците, създават се асоциативни връзки с изучаваното по другите предмети;
- обемът на новите знания да не надвишава 30%;
- лексикалните знания се обогатяват в рамките на посочения процент нови знания;
- граматичният материал се въвежда поетапно, като се прилага индуктивен подход и връзка със знанията на учениците по роден език и особеностите на чуждия, за да се преодолее интерференцията;
- преподава се граматичният материал, описан в трета колона от таблицата „УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ТЕМИ“.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще

Европейски социален фонд

Прилагат се различни традиционни и интерактивни форми на учебна работа:

- работа по двойки;
- работа в екип;
- индивидуална работа;
- фронтално обучение.

В хода на учебната дейност се прилагат разнообразни дейности:

- ролеви игри и симулации (разиграване на примерни ситуации);
- самостоятелни задачи, съобразени с индивидуалните интереси на учениците;
- работа по проекти, презентации по тема;
- представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси;
- дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази или истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.);
- извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на английски език или свързани с културния контекст на англоезичните страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.).

Използват се подходящи автентични и адаптирани материали:

- аудио- и мултимедийни материали (филми, предавания, театрални постановки, песни, аудиокниги и др.);
- печатни материали (комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.);
- системи за електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси).

Междупредметни връзки

ИЗУЧАВАНЕТО НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК ПРЕДОСТАВЯ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ И СЪЗДАВАНЕ НА ВРЪЗКИ СЪС СЛЕДНИТЕ ПРЕДМЕТИ:

Български език и литература

- граматически категории и структури; проблеми на интерференцията; социокултурни познания, свързани с национални традиции, обичаи и ценности; литературни произведения.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще

Модули „Писмено общуване“, „Език чрез литература“, „Култура и межкултурно общуване“

- слушане и обсъждане на текстове от посочените модули.

Втори чужд език

- социокултурни връзки; стратегии и техники за учене на чужд език; умения за работа с речник; международна лексика.

Математика

- сравняване на стойности; логически разсъждения и изводи.

История и цивилизация

- символи, празници, традиции; исторически събития; социални отношения; модели на управление, понятие за многоперспективност и многообразие на източниците на информация, работа с автентични източници на информация.

География и икономика

- политическа и географска карта на света; население; природни забележителности; икономика.

Свят и личност

- морал и морален избор; права и законност; държавно устройство, приятелство, нравствени категории.

Биология и здравно образование

- здравно образование; здравословен начин на живот; хигиена; заобикаляща среда и екология; растения и животни.

Физика и астрономия

- земя и вселена; мерни единици; научни постижения и открития.

Химия и опазване на околната среда

- заобикаляща среда и екология; научни постижения и открития.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще

Физическо възпитание и спорт

- видове спорт, спортни игри и правила; състезателен дух, екипност; учене чрез действие, спортни постижения.

КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

ОБУЧЕНИЕТО ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК ПРЕДОСТАВЯ ВЪЗМОЖНОСТ НА УЧЕНИКА ДА ОВЛАДЕЕ СЛЕДНИТЕ КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ:

ОБЩУВАНЕ НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране, изразяване и интерпретиране на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма (слушане, говорене, четене и писане) в различни обществени и културни ситуации, използване на помощни материали и техника.

В ПРОЦЕСА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК НА УЧЕНИКА СЕ ПРЕДОСТАВЯ ВЪЗМОЖНОСТ ПАРАЛЕЛНО ДА РАЗВИВА:

КОМПЕТЕНТНОСТ ЗА ОБЩУВАНЕ НА РОДЕН ЕЗИК – чрез обогатяване на лексикалния запас и осмисляне на механизмите, регулиращи употребата на езика в речта, и чрез развиване на усет за оптимален избор на езикови форми, подходящи за конкретни контекстови условия;

ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ – чрез използване на системи за електронно обучение в часовете по английски език за развиване на информационно-комуникационни и речеви умения;

МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И КОМПЕТЕНТНОСТИ В ПРИРОДНИТЕ НАУКИ – чрез извършване на дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда;

УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ – чрез натрупване на знания и опит ученикът развива потребност за мотивирано учене и осъзнава необходимостта от постоянно самоусъвършенстване; осъществява пренос и прилага богат набор от стратегии за усвояване както на езици, така и на други учебни дисциплини;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

ОБЩЕСТВЕНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ – чрез участие в екипни проекти и индивидуални дейности ученикът изгражда норми на поведение, формира ценностна система и гражданско самосъзнание и осмисля взаимодействието на националната културна идентичност с културите на другите народи, развива и проявява активна гражданска позиция;

КУЛТУРНА ОСЪЗНАТОСТ И УМЕНИЕ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО – чрез дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство и чрез разнообразни проекти и творчески инициативи ученикът активно участва в постановки, празници и др., посветени на България и англоезичните страни, и развива креативността си;

ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО – чрез работа в екип и поставяне на индивидуални задачи ученикът се научава да организира работата си, да спазва сроковете, да развива новаторско мислене и да приема нови идеи;

УМЕНИЕ ЗА ПОДКРЕПА ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ – чрез дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, за опазване на световното и националното културно наследство и спазване принципите на социалното равенство.